

Synsrådgivning for Skolebørn og Unge

SYNSRÅDGI VNINGEN

Center for Specialundervisning

Norgesvej 14

4200 Slagelse

Tlf. 58 57 57 60

April 2010

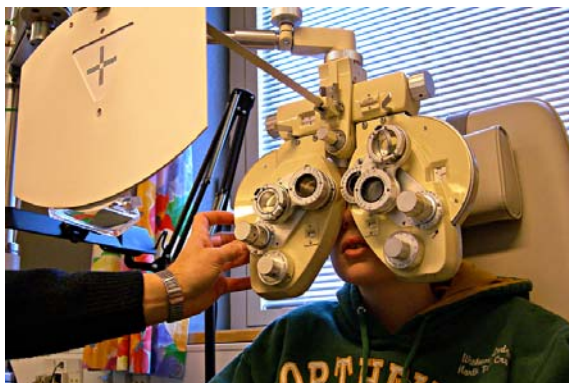
Kommunal opgave

Børn og unge med synshandicap

CSU-Slagelse, Center for Specialundervisning, tilbyder rådgivning og vejledning vedrørende børn og unge med stærkt nedsat syn, som følge af en varig øjenlidelse. Rådgivningen og vejledningen er en kommunal opgave.

Rådgivningen og vejledningen er rettet mod barnet og de unge og deres forældre samt mod daginstitutioner, skoler, fritidstilbud m.m. Rådgivningen finder sted i samarbejde med skoler, PPR-kontorer og andre relevante instanser.

Stærkt nedsat syn er defineret som en synsstyrke under 6/18, eller indsnævret synsfelt til 20 grader og derunder. Halvsidigt synsfeltudfald giver også ret til at modtage rådgivning og vejledning. Målingerne gælder det bedste øje efter bedste brillekorrektion.

Hos optikeren

Synsregisteret

Alle børn med nævnte synsproblemer skal ifølge loven registreres i Synsregisteret på Statens Øjenklinik.

I det daglige omtales børnene som *synsregisterbørn*. Der er indberetningspligt til Synsregisteret, så øjenlæger, optikere og andre fagpersoner *skal* indberette til synsregisteret, hvis de kommer i kontakt med et barn der ser 6/18 eller derunder. Dette gøres med forældrenes samtykke. Børnene udskrives af synsregisteret, når de fylder 18 år.

Synsbrøker - eksempler

Personer med syn dårligere end 6/60 er i blindeområdet

6/60	- Socialt blind, adgangskrav for optagelse i Dansk Blindesamfund
6/18	- Svagsynsgrænsen, børn og unge under 18 år optages i synsregisteret
6/12	- Kravet til kørekort - privatbilist
6/7,5	- Kravet til erhverskørekort
6/6	- normalt syn

Synsregisteret orienterer de lokale synskonsulenter om tilgangen af synsregisterbørn, hvorefter synskonsulenten direkte tager kontakt til forældrene og skolerne. Dette opsøgende arbejde har til formål, at give det synshandicappede barn de mest optimale muligheder i skolen og i hverdagen.

Der er på landsplan ca. 600 synsregisterbørn fordelt på den almindelige folkeskole og på ungdomsuddannelserne. Heraf er ca. 40 registreret som blinde.

Komplikationer

Diagnoserne

Betegnelsen *synregisterbarn* dækker over en meget bred vifte af forskelligartede diagnoser, som hver især medfører lige så forskellige komplikationer: Hvor nogle børn har problemer med at se i mørke, har andre problemer med lysoverfølsomhed. Og hvor et barn kan have problemer med orienteringssynet kan et andet have mistet læsesynet. Hver diagnose har sin problematik, som der skal tages hensyn til i barnets skoledag og hverdag.

Synskonsulentens opgaver

Synskonsulentens opgave fordeler sig på tre hovedområder:

1. Udredning af nytilkomne synsregisterbørn
2. Ad hoc undervisning i forskellige emner
3. Løbende rådgivning og vejledning

CSU-slagelse tilbyder at varetage kommuners ansvar og løse opgaverne ved at udbyde de tre områder som pakkeløsninger.

Pakke 1- Udredning

Udredning af nye synsregisterbørn indeholder:

- Indhentning af oplysninger fra Statens Øjenklinik, optiker, øjenlæge og andre relevante instanser omkring vurdering og tolkning af barnets synshandicap.

- Førstegangsbesøg i hjemmet, hvor forældrene informeres om barnets synshandicap og om mulighederne for at kompensere for synshandicappet, samt andre konsekvenser af barnets handicap.
- Førstegangsbesøg på skolen, hvor det synshandicappede barn observeres. Lærere og ledelse informeres om hvordan, de kan forholde sig til barnets handicap, ligesom det fremtidige samarbejde fastlægges.
- Lysmåling i hjemmet og på skolen, med forslag til evt. forberinger samt vurdering af arbejdsplads og indretning.
- Afprøvning af evt. særlige hjælpemidler.
- Informationsmøde for lærerne og andet personale der omgås det synshandicappede barn i hverdagen.
- Udarbejdelse af en vejledende handleplan.

Skolens fag

Udredningen sigter mod, at det synshandicappede barn kan få en så normal opvækst og skolegang som muligt. Er der problemer i et enkelt fag, forsøger man at indkredse vanskelighedernes art og planlægger særlige foranstaltninger, som kan indarbejdes i barnets daglige skoleundervisning. Vi søger på enhver måde at hjælpe til løsning af problemer direkte i det miljø, barnet eller den unge færdes i.

Pakke 2- Undervisning

På baggrund af den handleplan der udarbejdes under udredningen, tilrettelægges individuelle undervisningsforløb for det handicappede barn og dets lærere.

Der vil være meget stor variation i behovet for undervisning. Det siger sig selv, at et blindt barn, der skal lære punktskrift har større behov for undervisning end en svagsynet, der er hjulpet med et svagsynsbord, en lampe og en kikkert.

Nedenfor tre eksempler på undervisningsforløb, der illustrerer variationen i behovet:

- Svagsynet barn, der undervises fire gange i bru- gen af et håndholdt, bærbart cctv
- Svagsynet barn, der ugentlig får seks måneders undervisning i brug af bærbar pc
- Blindt barn, der modtager ugentlig undervisning hele året i f.eks. mobility, punkt og it

Blinde børn undervises i brug af punktmaskiner.

Under- visning

Synskonsulenten tilbyder undervisning i en lang række færdigheder og emner. Undervisningen gives altid ud fra en individuel tilrettelagt undervisningsplan, og kan indeholde undervisning af såvel det synshandicappede barn, forældre og lærere samt pædagoger og andre, der omgås barnet i hverdagen.

Det kan f.eks. dreje sig om:

- Mobility, ADL og afmærkning
- Inklusion af synshandicappede børn i skole og fritidsaktiviteter
- Skærmlæserprogrammer for blinde
- Skærmforstørrelsesprogrammer for svagsynede
- Punktskrift og forkortet punktskrift for blinde
- Kompenserende hjælpemidler som cctv, computere, skannere, optiske hjælpemidler, talende apparater, punktapparater som f.eks. Pronto og Packmate ect.
- Kommunikation med it for blinde og svagsynede
- Talesynteser
- Kompenserende programmer som ordbogslæsere, Daysibøger, RoboBraille mm.

Pakke 3- Basispakke

Basispakken er tænkt som kommunernes beredskab i forhold til at vejlede og rådgive de synshandicappede børn og deres forældre, de kommunale myndigheder og skolerne.

Basispakken indeholder:

- Varetagelse af kommunernes ansvar vedrørende det opsøgende og opfølgende arbejde i forhold til det synshandicappede barn.
- Deltagelse i de af skolen indkaldte møder vedrørende det synshandicappede barn.
- Løbende information til skole, forældre og PPR om egnede tiltag i forhold til det synshandicappede barn, herunder orientering om nye kompenserende hjælpemidler.
- Ret til at lærere, forældre og børn kan kontakte synskonsulenten direkte.
- Vejledning i forbindelse med skolestart, skoleskift og uddannelse i samarbejde med UU-vejlederen.
- Koordinering og formidling af tilbud om kurser på f.eks. Synscenter Refsnæs for lærere, forældre og børn.
- Kurser for lærere
- Vejledning i forbindelse med folkeskolens afgangsprøver.
- Rapportering til skolen, hjemmet og PPR.

Skolernes ansvar

Ifølge skoleloven (Bekendtgørelse 1373), er det skolernes ansvar, at tilbyde synshandicappede børn de kompenserende hjælpemidler, der er nødvendige for at eleven kan følge undervisningen. Det gælder også de hjælpemidler, der er nødvendige for, at eleven kan læse lektier i hjemmet.

Synskonsulenten hjælper med vurdering af hvilke hjælpemidler, der er behov for, samt hjælper med indkøb og undervisning i brugen af hjælpemidlerne.

Dette tilbud er en del af basispakken.

Kommunernes ansvar

Ifølge serviceloven (§§ 112 og 113 samt § 41) skal kommunerne hjælpe med at indrette hjemmene samt tildele hjælpemidler, så de synshandicappede børn kompenseres bedst muligt. F.eks. ved at betale for anlæg af lys i hjemmet, så lyskrævende børn kan færdes og fungere selvstændigt. I nogle tilfælde vil familier med synshandicappede børn have merudgifter, som skyldes barnets synshandicap.

I forbindelse med denne slags sager, kan synskonsulenten vurdere og rådgive, så de kommunale myndigheder har det bedste faglige grundlag at bevilge ud fra.

Dette tilbud er en del af basispakken.

Synsrådgivningens tilbud til børn og unge

Synskonsulenten arrangerer træf, hvor børn og unge med nedsat syn kan mødes og få mulighed for at skabe netværk. F.eks. computercamps, børnemøder, ungdomsmøder, friluftstilbud mm.

Børnenes deltagelse i disse arrangementer er ikke en del af basispakken.

Synsrådgivningen formidler

Synskonsulenterne formidler kontakt til brugerorganisationer og kursusudbydere f.eks.:

- Kursusophold for børn, forældre eller lærere på Synscenter Refsnæs i Kalundborg og Institutet for Blinde og Svagsynede i Hellerup.
- Tilbud fra Dansk Blindesamfunds Ungdom og andre foreninger med fritidstilbud til børn med nedsat syn.

Dette tilbud er en del af basispakken.

Øvrige tilbud

Synskonsulenterne arrangerer gennem kurser for skolens personale i syn og synshandicap samt pædagogisk indsæt i forbindelse med barnet.

Prisen for dette er 550,00 kr. pr. time + kørsel (2010).

CSU-Slagelse (Center for Specialundervisning) har hovedsæde i Slagelse og undervisningsafdelinger i Nykøbing Sj., Holbæk, Kalundborg, Sorø og Ringsted.

Centret yder rådgivning, vejledning og undervisning til:

- Skolebørn med synsvanskeligheder
- Voksne med stemmeproblemer
- Voksne med kognitive vanskeligheder som følge af erhvervet hjerneskade eller sygdom
- Voksne med kommunikationsvanskeligheder som følge af erhvervet hjerneskade eller sygdom
- Voksne med stammen
- Voksne med læsevanskeligheder
- Voksne med hørevanskeligheder
- Voksne med synsvanskeligheder
- Voksne med sindslidelser
- Unge med udviklingshæmning eller særlige behov
- Skolebørn med svære læsevanskeligheder
- Småbørn med sproglige vanskeligheder
- Småbørn med hørevanskeligheder, høreapparatbrugere eller CI-brugere

CSU-Slagelse

csu-slagelse@slagelse.dk

www.csu-slagelse.dk

